

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

*** ОПШТИНА ЗВЕЗДАРА ***

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

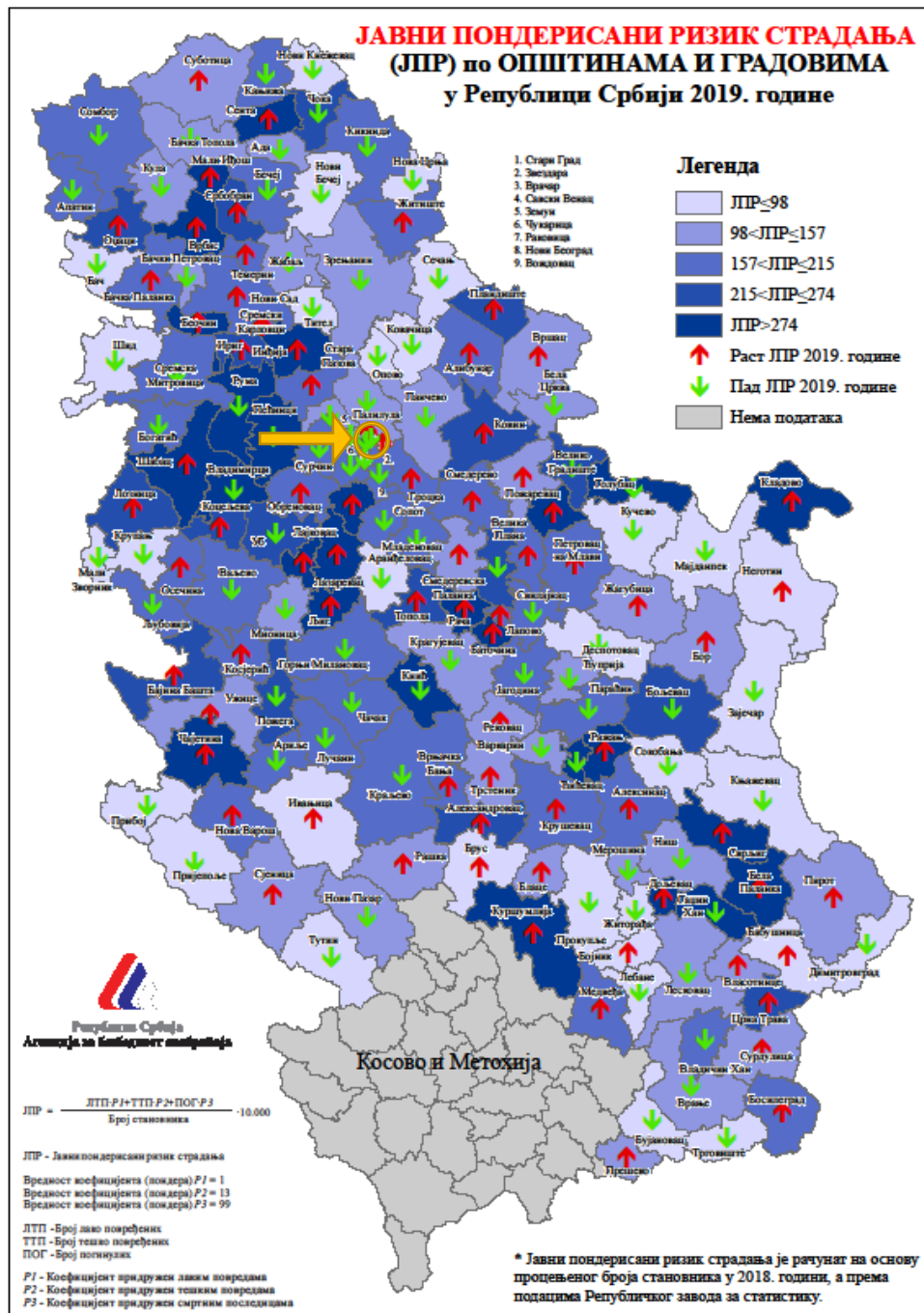
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Звездара. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Звездара. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Звездара.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији општине Звездара, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

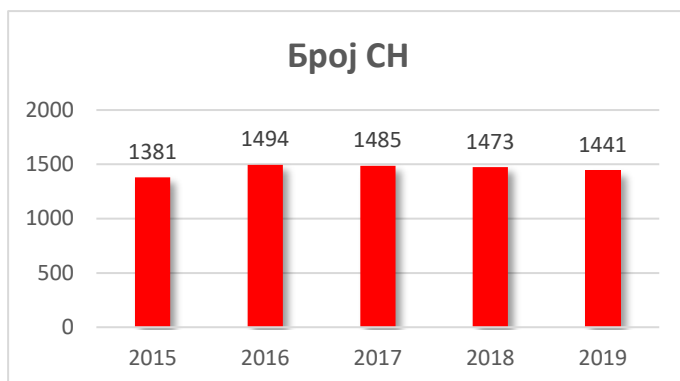
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИКИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

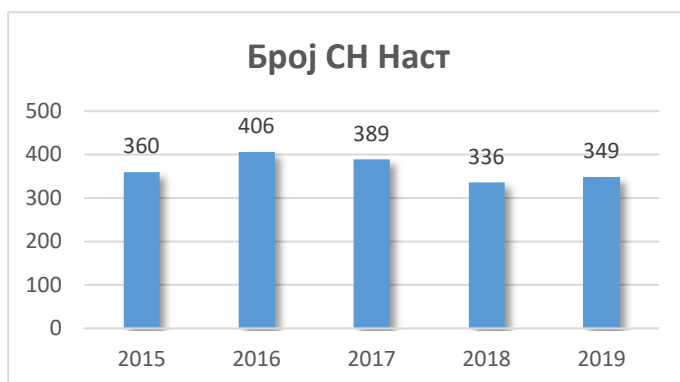

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Звездара припада класи **веома ниске вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **повећања** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **7274.**

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **1840.**

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **18.**

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **2693.**

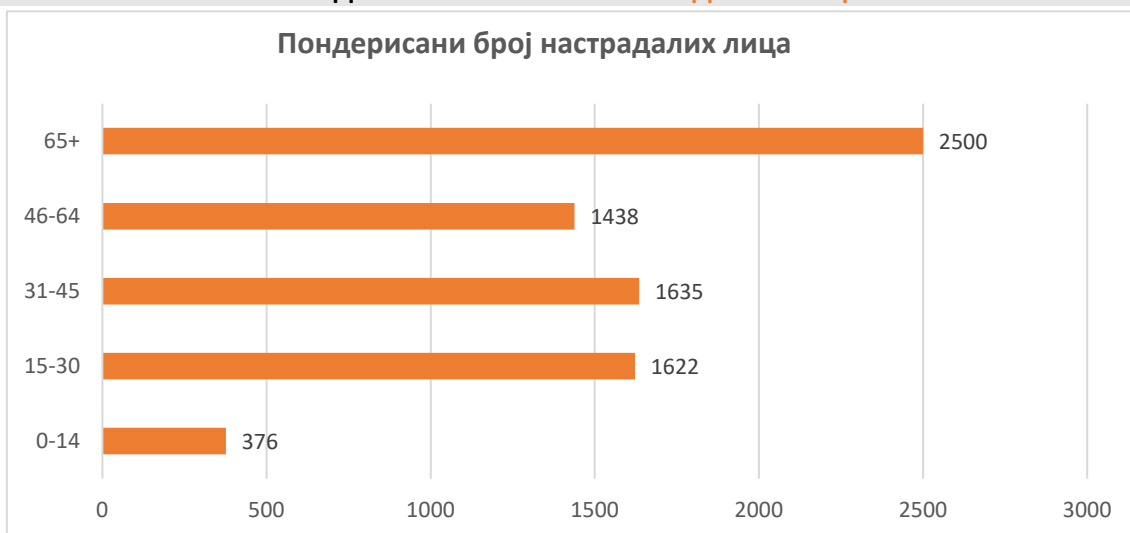
3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **пешаци**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

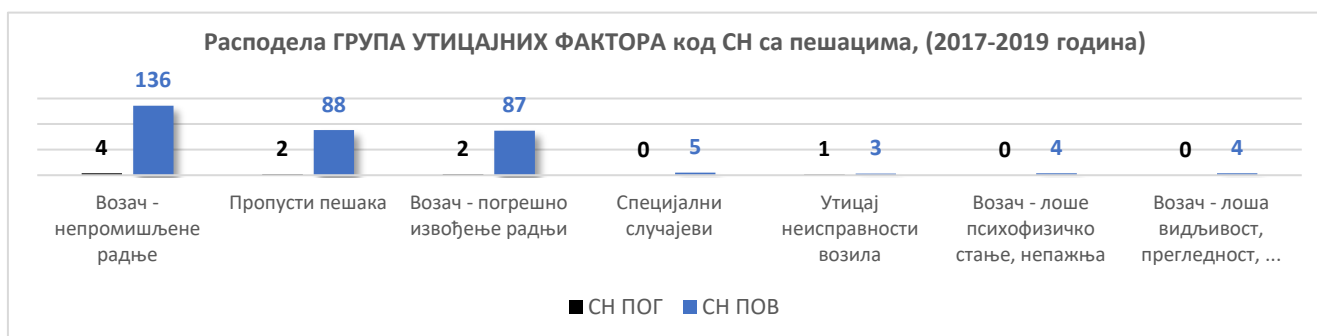
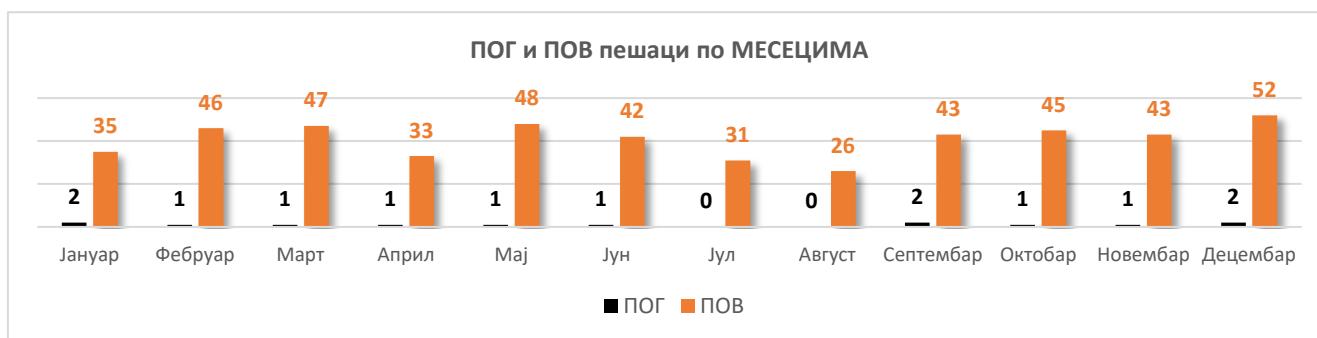
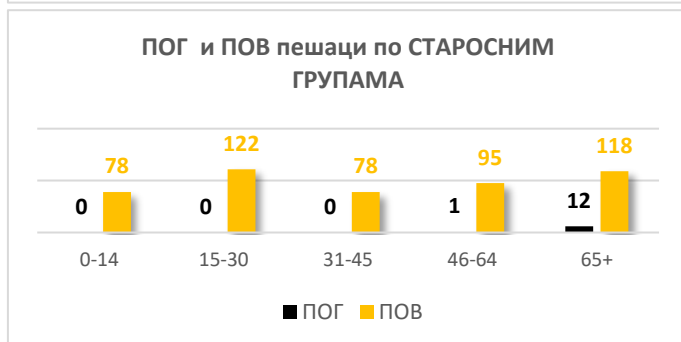

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 65+ година**.

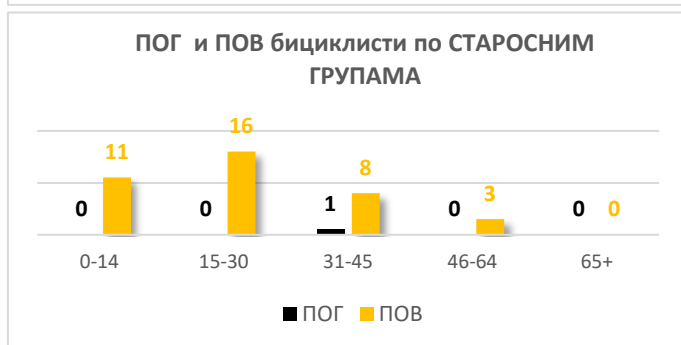
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

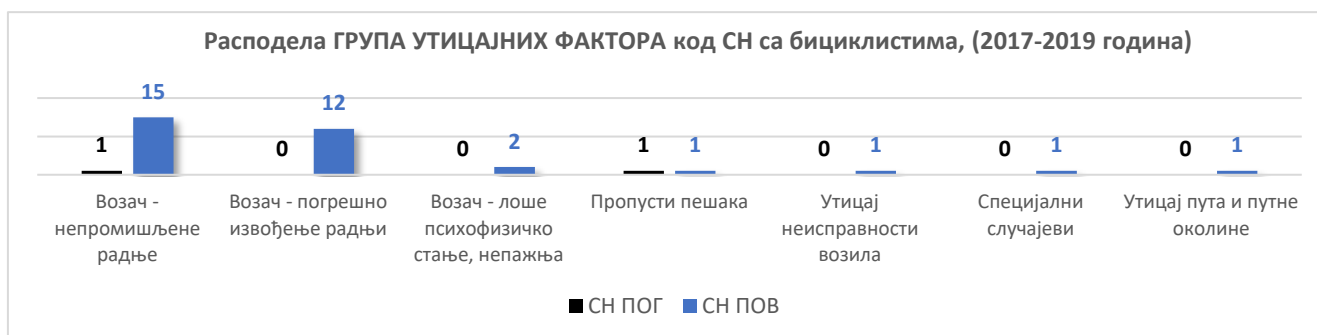
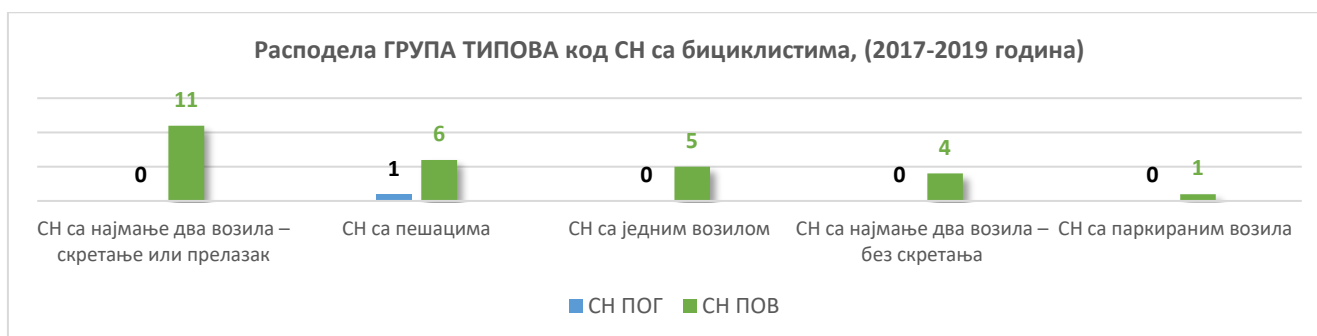
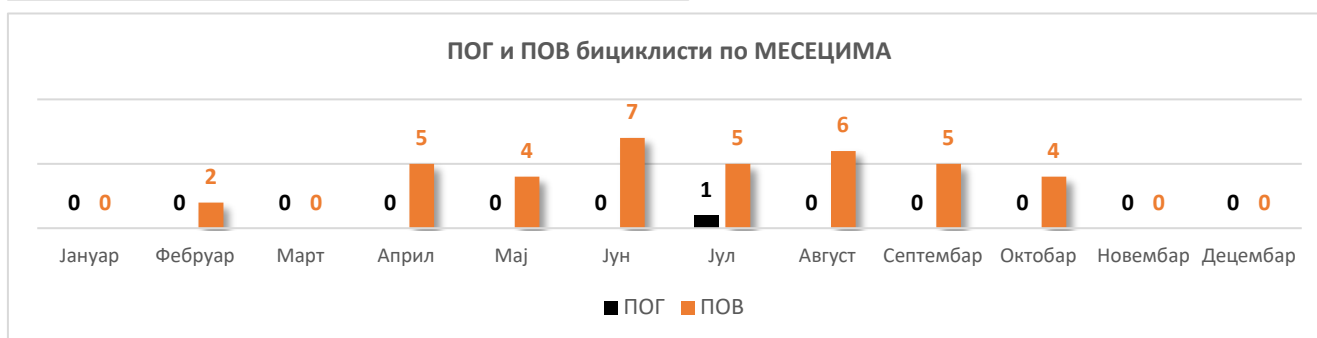
- Број погинулих пешака је 13, што чини 72% погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 491, што чини 18% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **65+ година**.
- Пешаци највише страдају у **децембру**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Возач - непромишљене радње**.

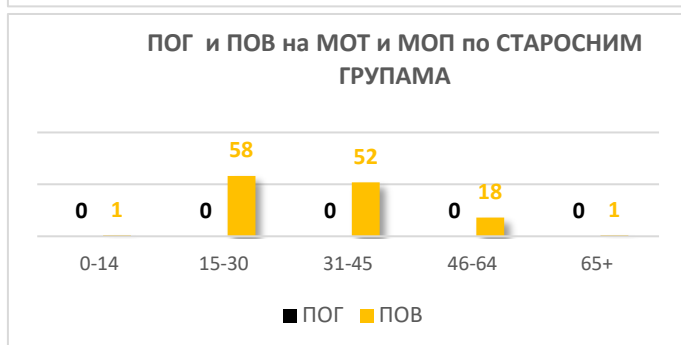
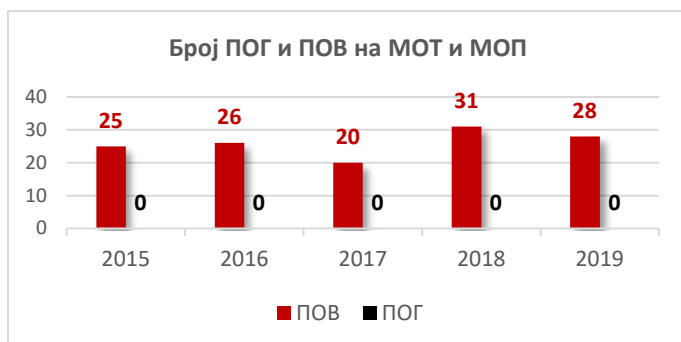
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

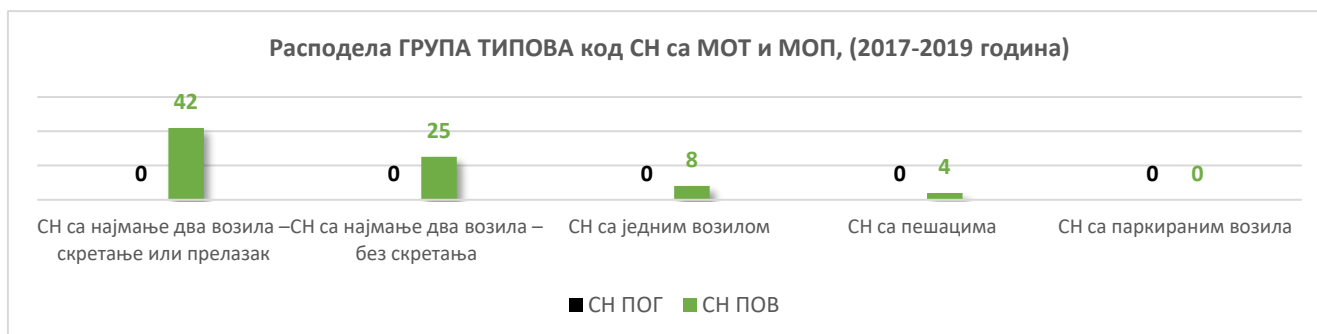
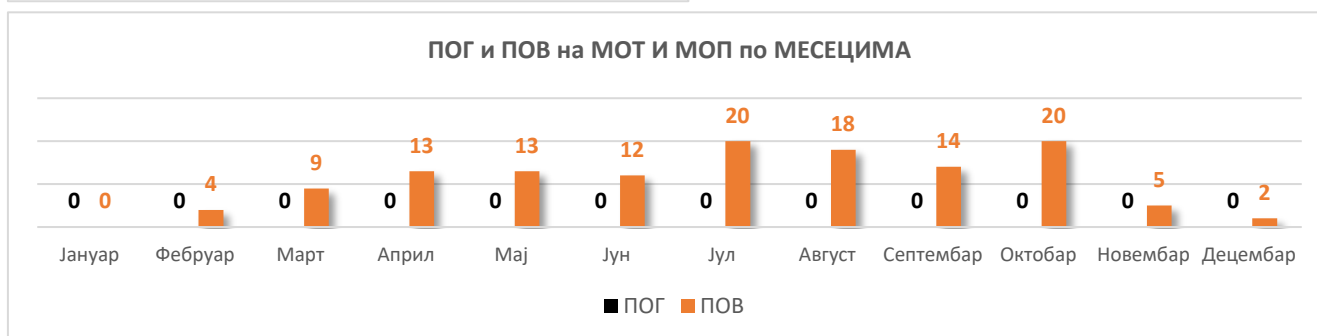
- Један бициклиста погинуо, што чини **6%** погинулих лица у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је **38**, што чини **1%** повређених лица у СН (у Србији чине 8% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **15-30 година**.
- Бициклисти највише страдају у **јуну**.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са учешћем бициклиста најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је **Возач - непромишљене радње**.

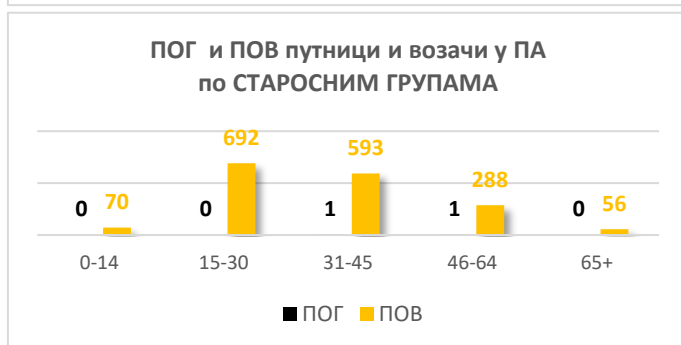
6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

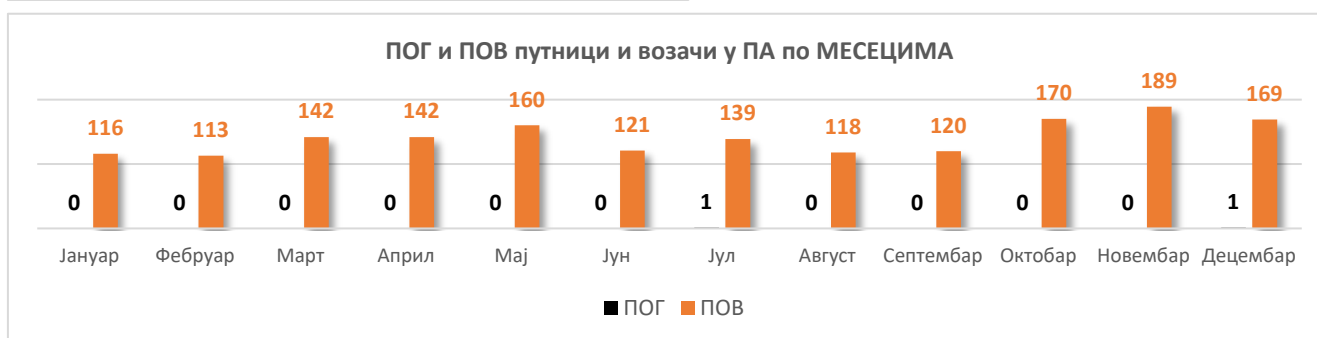
- **Нема погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима** (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- **Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је 130**, што чине 5% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **15-30 година**.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **јулу и октобру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са **МОТ и МОП** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је **Возач - непромишљене радње**.

7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

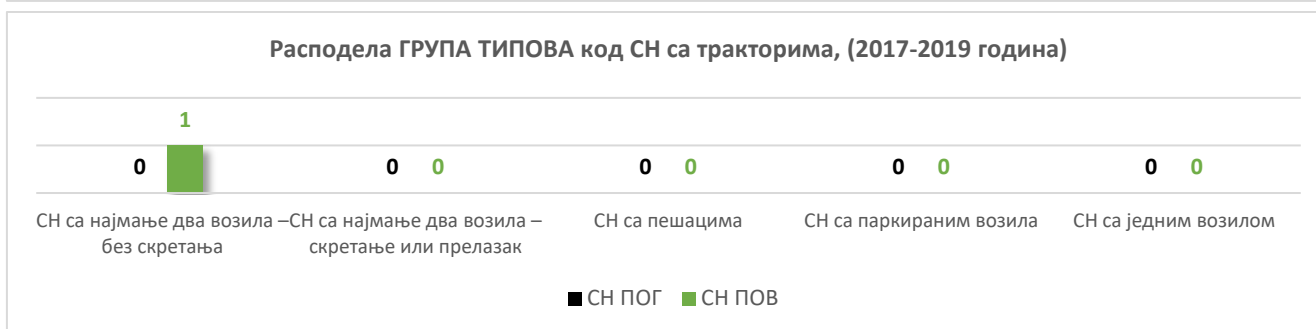
- Број погинулих возача и путника у ПА је 2, што чини 11% погинулих лица у СН (у Србији чине 45% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 1699, што чини 63% повређених лица у СН (у Србији чине 60% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у новембру.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је **Возач - непромишљене радње**.

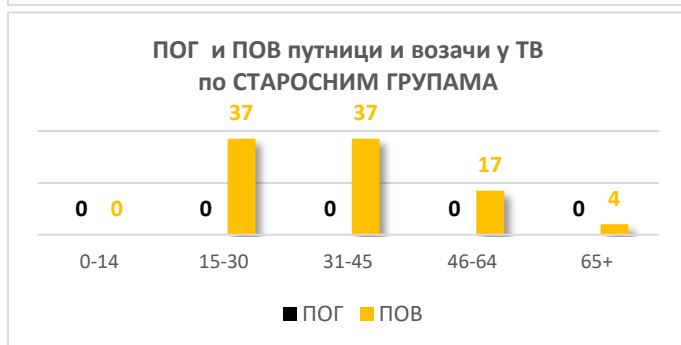
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

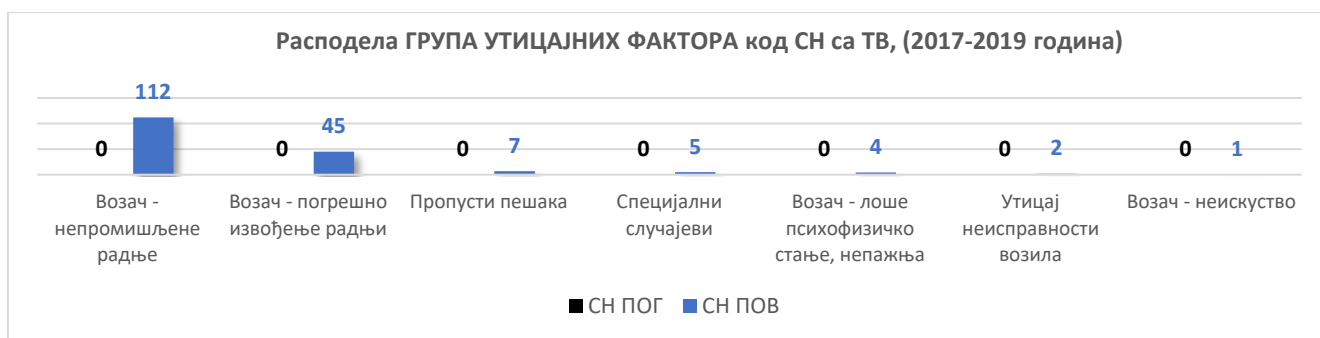
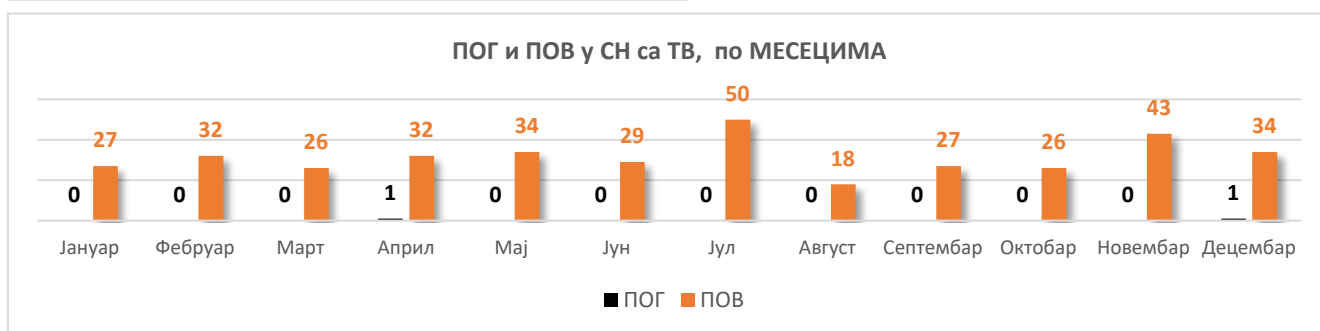
- **Нема погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора** (у Србији чине 7% погинулих лица у СН).
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **јуну**.
- У периоду од 2017. до 2019.године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - погрешно извођење радњи**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

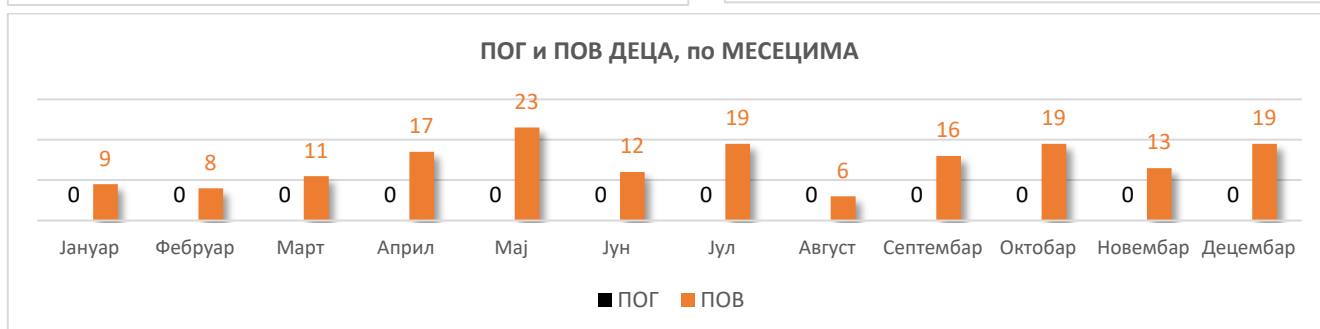
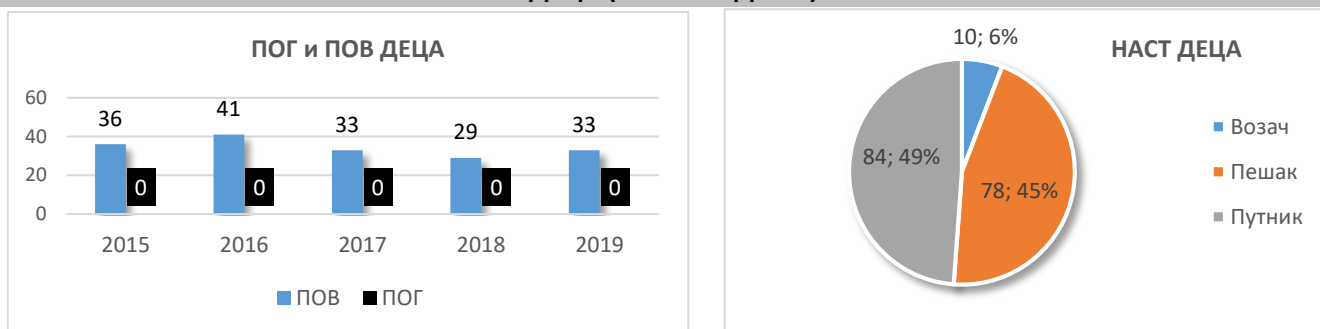

- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 2, што чини 11% погинулих лица у СН (у Србији чине 24% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 14% повређених лица у СН (у Србији чине 15% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости 15-30 и 31-45 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у јулу.
- У периоду од 2017. до 2019.године код СН са ТВ најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је Возач - непромишљене радње.

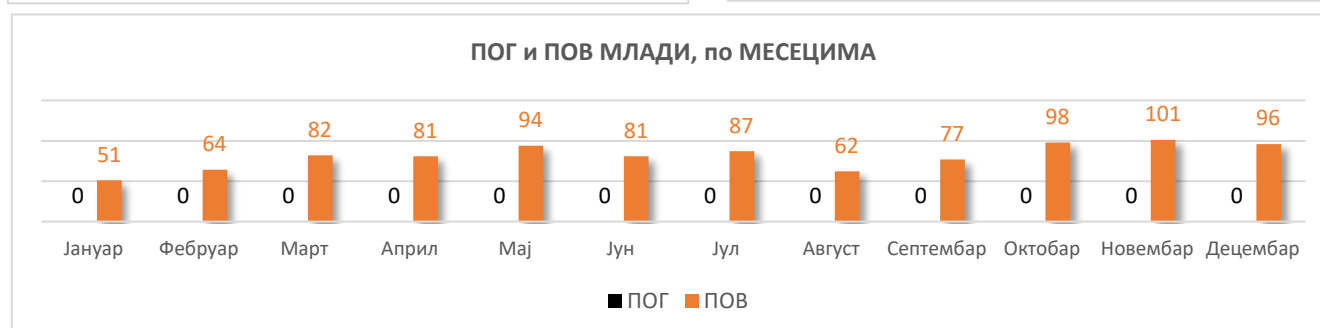
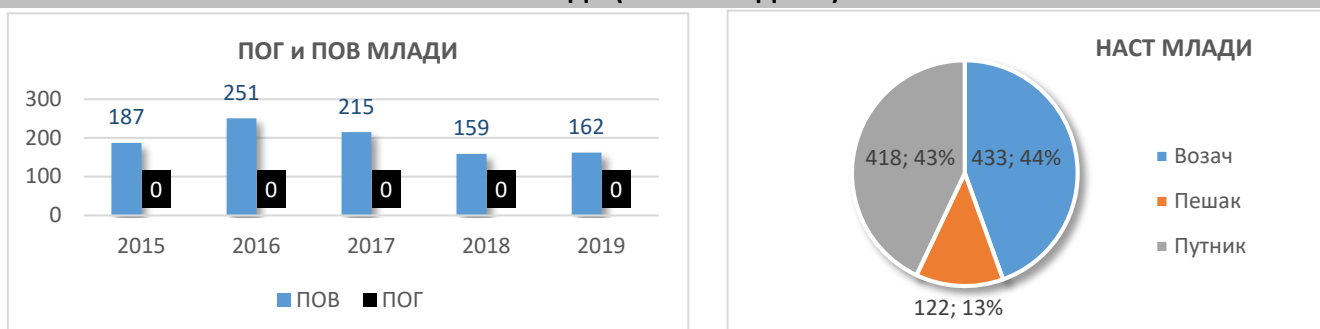
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

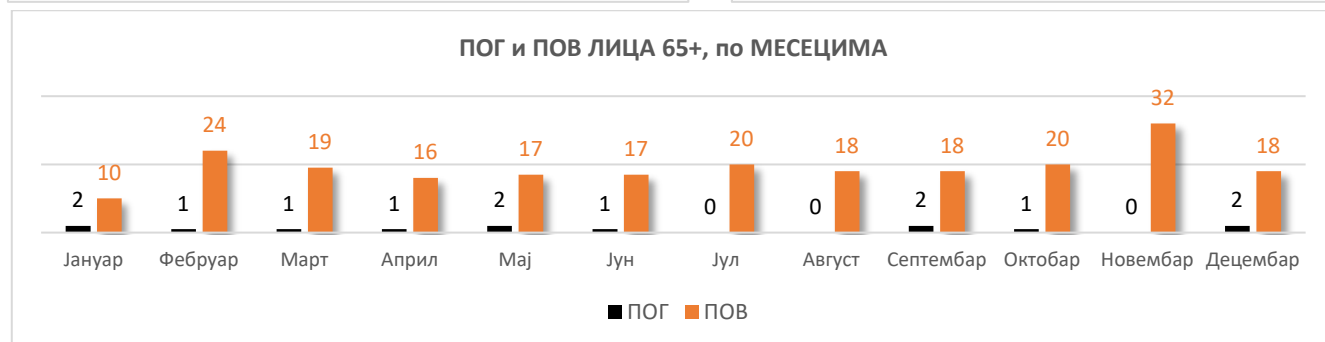
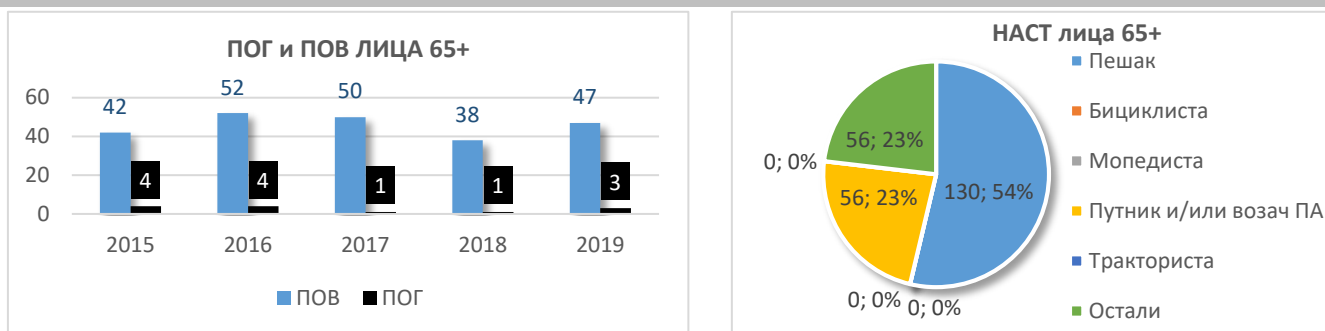
- Број повређене деце, у посматраном периоду, је **172**, док **није било погинуле деце**.
- Деца путници чине 49%, деца пешаци 45%, а деца возачи 6% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у **мају**.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- **Ниједно младо лице није погинуло** (у Србији чине 20% погинулих лица), док је број **повређених младих: 974**, што чини **36%** укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача** (44%).
- Млади највише страдају у **новембру**.

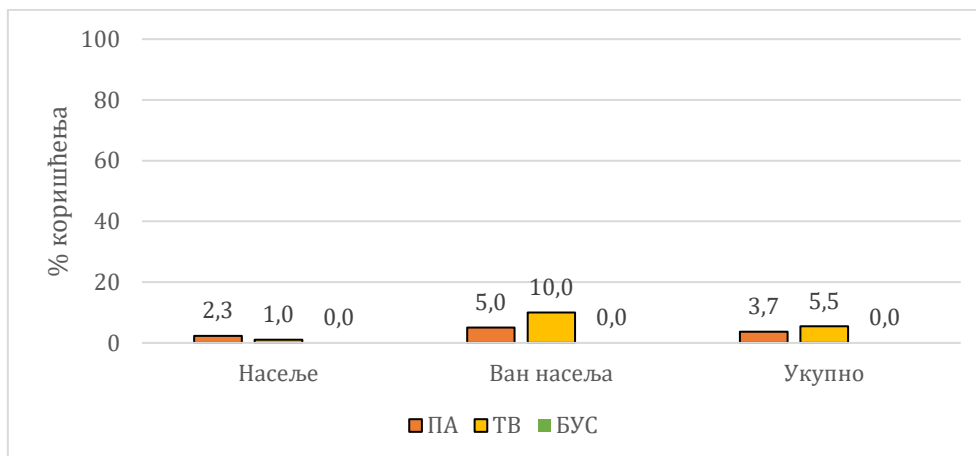
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

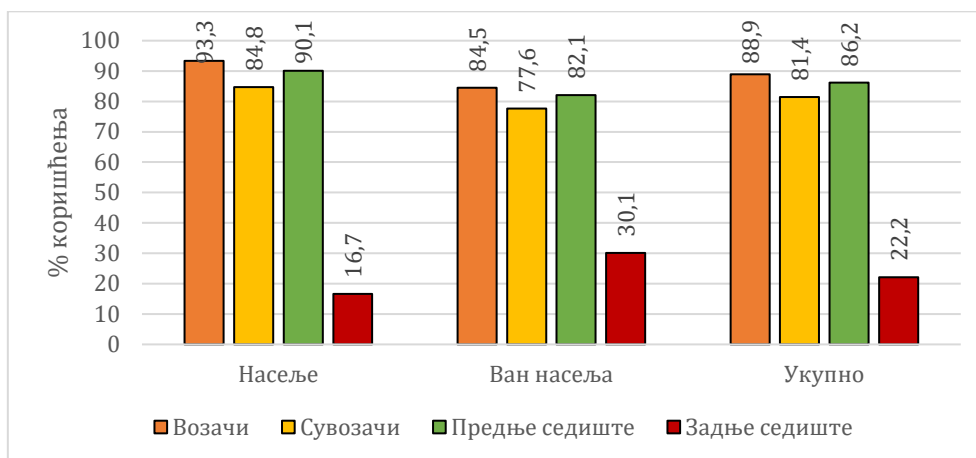
- Укупно је **погинуло 13 старијих лица**, што чини **72%** укупно погинулих лица (у Србији чине 27% погинулих лица), док је број **повређених** старијих лица: **229**, што чини **9%** укупно повређених лица (у Србији чине 10% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака** (54%).
- Старији највише страдају у **новембру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ ЗА ОПШТИНУ ЗВЕЗДАРА

Вредности индикатора коришћења мобилних телефона на територији општине Звездара имају веће вредности на саобраћајницама ван насеља у односу на насеље. Током истраживања ван насеља, на територији општине Звездара, сваки десети возач теретног возила и 5% возача путничких аутомобила користили су мобилни телефон. У насељу вредности индикатора коришћења мобилних телефона од стране возача путничких аутомобила износи 2,3% и 1% од стране возача теретних возила. У истраживању на Звездари нису евидентирани возачи аутобуса да користе мобилни телефон, Дијаграм бр. 11.1.

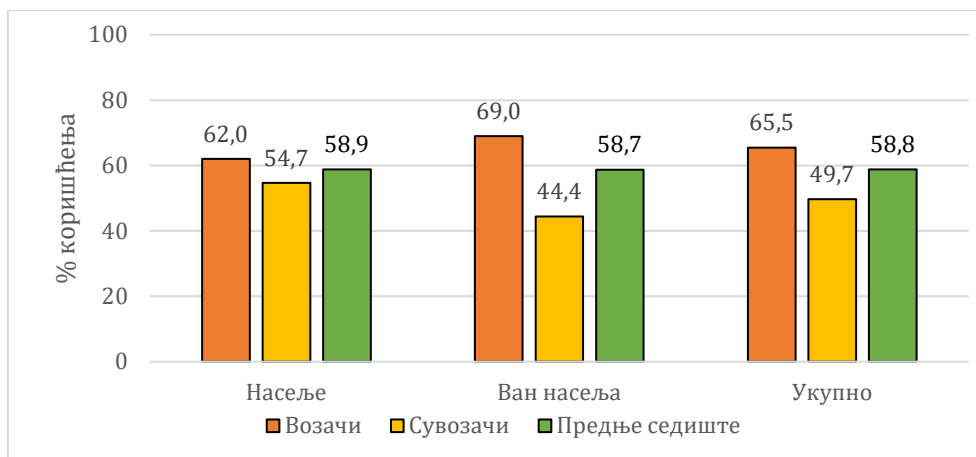

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у општини Звездара

Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5т у општини Звездара

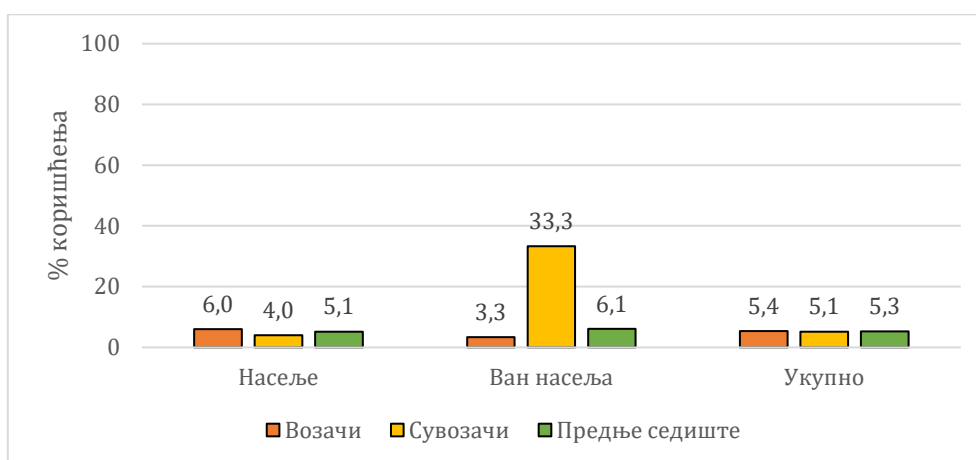
Током истраживања на територији општине Звездара, веће вредности индикатора коришћења сигурносног појаса у путничким аутомобилима евидентирани код возача у односу на сувозаче, при чему су у насељу веће вредности наведених индикатора у односу на саобраћајнице ван насеља. У насељу 93,3% возача и 84,8% сувозача користи сигурносни појас, док ван насеља употреба сигурносног појаса износи респективно 84,5% и 77,6%. Већа вредност индикатора употребе сигурносног појаса на задњем седишту је евидентирана ван насеља (30,1%) у односу на насеље (16,7%), Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5t у општини Звездара

Употреба сигурносног појаса на предњем седишту у теретним возилима на територији општине Звездара највећа већа је код возача у односу на сувозаче. У насељу и ван насеља просечно 65,5% возача теретних возила користи сигурносни појас, док за сувозаче вредности наведених индикатора износе респективно 54,7% и 44,4%, Дијаграм бр. 11.3.

Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Звездара значајно је мања од осталих категорија возача. У насељу око 5% возача и сувозача у аутобусима користи сигурносни појас. На саобраћајницама ван насеља, употреба сигурносног појаса евидентирана је код 3,3% возача и 33,3% сувозача, Дијаграм бр. 11.4.

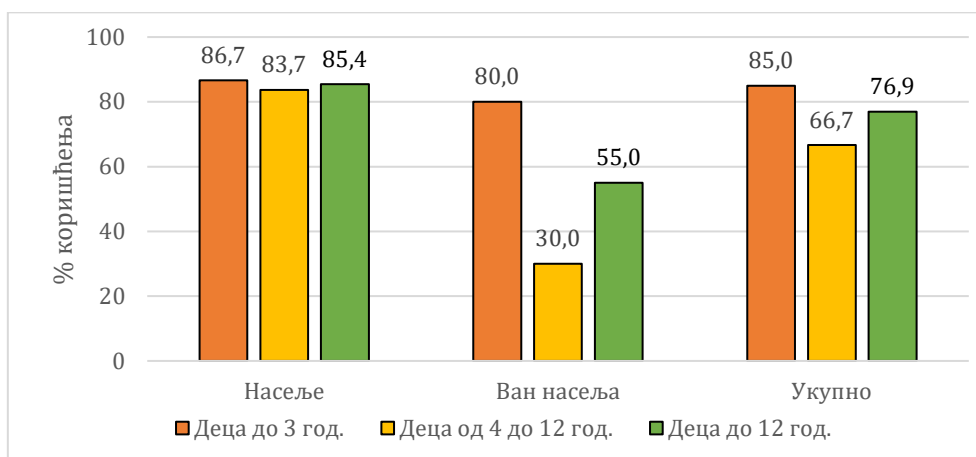

Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Звездара

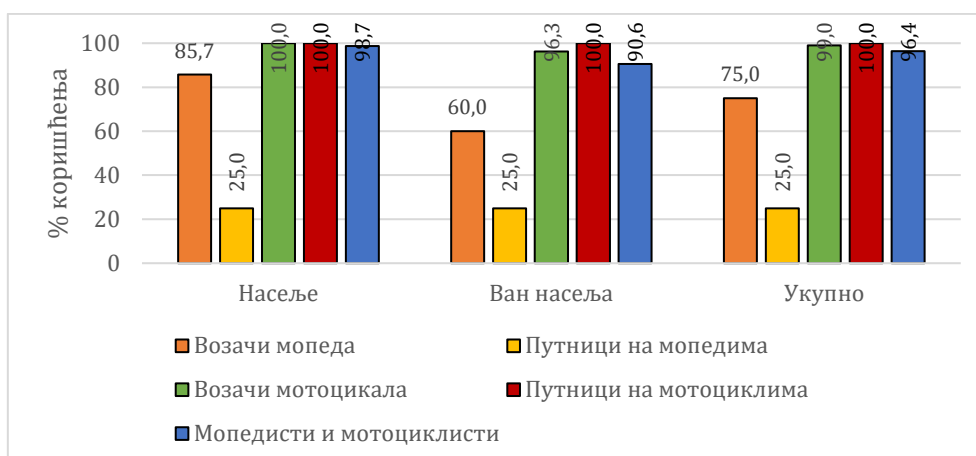
Употреба заштитних система у општини Звездара, на саобраћајницама у насељу не разликује се значајно за децу до 3 године и децу од 4 до 12 година. Просечно 85,4% деце оба узраста се правилно превози на саобраћајницама у насељу. Ван насеља, 80% деце до 3 године и 30% деце од 4 до 12 година се правилно превозило током реализације истраживања, Дијаграм бр. 11.5.

Возачи мотоцикала и путницима на мотоциклима на територији општине Звездара чешће користе заштитну кацигу у односу на мопедисте и путнике на мопедима. У насељу и ван насеља, просечно 99% возача мотоцикала на територији општине Звездара користи заштину кацигу. Евидентирани путници на мотоциклима на обе категорије саобраћајница су током истраживања користили заштитне кациге. Посматрано за мопедисте, просечно 75% возача мопеда користи заштитну кацигу на територији општине

Звездара, при чему је већа употреба евидентирана на саобраћајницама у насељу 85,7% у односу на саобраћајнице ван насеља 60%. Тек сваки четврти путник на мопедима је на саобраћајницама ван насеља и у насељу користио заштитну кацигу током истраживања, Дијаграм бр. 11.6.

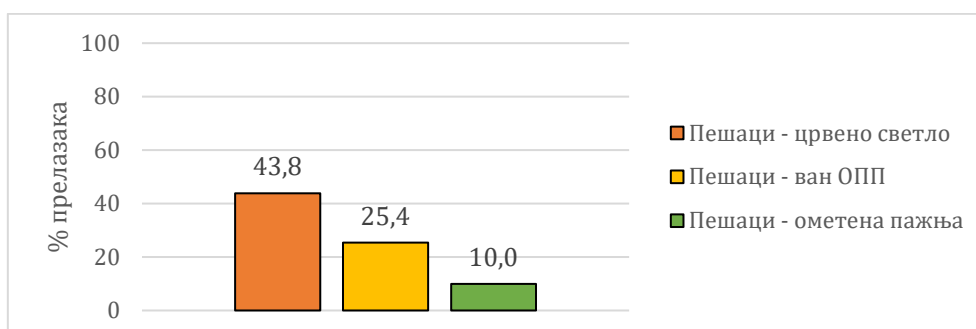

Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у општини Звездара

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у општини Звездара

Истраживања понашања пешака на територији општине Звездара показала је да висок проценат пешака (43,8%) прелази коловоз током укљученог црвеног светла. Приближно сваки четврти пешак на територији општине Звездара прелази улицу ван пешачког прелаза, док сваки десети пешак који прелази коловоз на пешачки прелаз има ометену пажњу, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у општини Звездара

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Звездара у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	9	41	0	5
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	4	49	0	2
ЦИЉ	2020. год.	4	max 20	0	2

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине
Звездара, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се **укупно 7274** саобраћајних незгода, од којих је **1840** саобраћајних незгода са настрадалим лицима.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 18** лица, док је теже и лакше **повређено 2693** лица.
- **Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.**
- **Погинуло је 13** пешака, што чини **72%** од укупног броја погинулих лица у СН.
- **Погинуо је један бициклиста**, што чини **6%** укупног броја погинулих лица у СН.
- **Погинуло је 2** возача и путника у ПА, што чини **11%** од укупног броја погинулих лица у СН.
- **У саобраћајним незгодама где је један од учесника било теретно возило, погинуло је 2** лица, што чини **11%** од укупног броја погинулих лица.
- У посматраном периоду повређено је **172-оро** деце, док није било погинуле деце у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству путника (**49%**).
- **Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (44%).**
- **У саобраћајним незгодама погинуло је 13** лица старости **65** и више година, што чини **72%** од укупног броја погинулих лица. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству пешака (**54%**).
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са најмање два возила – без скретања“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **октобру**.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**